

**Тристранна среща на министър-председателите на Република България,
Република Гърция и Румъния**

Съвместна декларация

Ние, министър-председателите на Република България, Република Гърция и Румъния, се срещнахме в Евксиноград на 9 октомври 2023 г., в този тристранен формат,

- *Като подчертахме отличните отношения между нашите страни на всички нива, както и в рамките на тристранното сътрудничество,*
- *Потвърждавайки, че като членове на ЕС и съюзници в НАТО, имаме специална роля по отношение на сигурността, европейската интеграцията, енергийната сигурност, свързаността и икономическото развитие на Югоизточна Европа.*
- *Като взехме предвид, че бруталната агресивна война на Русия срещу Украйна доведе до влошена среда за сигурност в Европа, и по-специално в стратегически важния Черноморски регион, с повишени рискове за нашите граждани, икономика и околна среда,*
- *Като подчертахме важността на военната мобилност за укрепване на транспортната инфраструктура с двойна употреба в трансевропейската транспортна мрежа,*
- *Като наблегнахме на необходимостта от подобряване на способността за доставка на гориво на източния фланг НАТО чрез свързване на Гърция, България и Румъния,*
- *Като отчетохме ключовото значение на добросъседските отношения в района на Югоизточна Европа,*
- *Като подчертахме важността от последователна политика за разширяване на ЕС основана на изпълнението на договорените критерии за присъединяване към ЕС и на собствените заслуги на кандидатите за постигане на необходимите реформи,*
- *Като като припомнихме отново ангажиментите за навременно изпълнение на съвместните проекти за транспортна инфраструктура, които вече са разглеждани като приоритетни проекти за развитието на основна и всеобхватна трансевропейска транспортна мрежа,*
- *Като взехме предвид спешната необходимост от по-нататъшно укрепване и разширяване на сътрудничеството за развитие на свързаността, стратегическите инфраструктурни транспортни връзки, енергийните и цифрови мрежи по оста Север-Юг и постигане на по-голяма кохезия и икономически растеж на региона и на Европа като цяло,*
- *Като изразихме загриженост от оттеглянето през юли 2023 г. на Руската федерация от Черноморската зърнена инициатива и прекъсванията, които това причини на световната хранителна верига и на доставките на украинско зърно по целия свят,*

- *Като разгледахме възможностите за насърчаване на алтернативни маршрути, като същевременно отчетохме ключовата роля на европейските коридори за солидарност с Украйна и потвърдихме подкрепата за тяхната консолидация в координация с Европейската комисия.*

Се споразумяхме за следното:

- Ще продължим да укрепваме и засилваме нашата координация и сътрудничество във всички съответни формати с цел подкрепа на регионалната и евроатлантическа сигурност.
- Изправени пред нарастващи нива на хибридни атаки и дезинформация, разпространявани от държавни и недържавни актьори в региона, ние се ангажираме да засилим координираните си усилия в противодействие на чуждото зловредно влияние и за укрепване на стратегическата комуникация, осигурявайки синергии и взаимно допълване.
- Категорично осъждаме всяка форма на нарушаване на международно признатите граници и суверенитета на всяка една държава. Потвърждаваме нашата решителна подкрепа за независимостта, суверенитета, териториалната цялост и неприкосновеността на Украйна в нейните международно признати граници, включително териториалните води, и потвърждаваме нашия ангажимент за по-нататъшно разширяване на нашата многоизмерна подкрепа за Украйна, включително за изграждане устойчивостта на Украйна и за нейното дългосрочно възстановяване и реконструкция.
- Вземайки предвид предизвикателствата пред сигурността, пред които е изправена и Република Молдова като резултат от руската агресия срещу Украйна, ние ще продължим да си сътрудничим, за да осигурим подходяща многоизмерна подкрепа за тази страна.
- Ние осъждаме продължаващия руски обстрел срещу цивилни цели и инфраструктура в Украйна, включително срещу украинските пристанища на река Дунав. България и Гърция изразяват силна загриженост относно останките от дроне, наскоро открити на територията на Румъния, и потвърждават непоклатимата си подкрепа за Румъния като съюзник в НАТО и член на ЕС.
- Ние сме сериозно обезпокоени от нарастване на военния потенциал и агресивната позиция на Русия в Черно море и призоваваме за незабавно прекратяване на противозаконните ограничения на свободата на корабоплаването, които допълнително застрашават глобалната продоволствена сигурност. В този контекст, ние подчертаваме необходимостта от по-нататъшно консолидиране на използването на коридорите за солидарност ЕС-Украйна чрез възможно увеличаване на капацитета на пристанища Констанца и Сулина, на потенциала за транспорт по река Дунав чрез осигуряване на плаваемостта през цялата година, както и чрез проучване на включването на българските пристанища Варна и Бургас и на гръцките пристанища Солун и Александруполис. Ние се ангажираме да изградим интермодална трансгранична инфраструктура през река Дунав, включително нови мостове при Гюргево-Русе и други локации, които ще бъдат обект на съвременно допълнително разглеждане, в съответствие

също със съществуващите европейски стандарти за военна мобилност и устойчивост.

- Ние подкрепяме непрекъснатия фокус на НАТО и силното присъствие на НАТО в Черно море, което виждаме като ключово за осигуряване на възпиране и предотвратяване на конфликти в югоизточния фланг на Алианса.
- Ние също така подчертаваме, че военните учения в морето трябва да се провеждат в съответствие с международното право. В този контекст, изразяваме пълна солидарност с България пред лицето на руската предупредителна зона за военни учения, обявена в голяма част от Изключителната икономическа зона на България.
- Съгласни сме да продължим да си сътрудничим за засилване капацитета на Алианса за осигуряване на адекватни и устойчиви доставки на гориво за източния фланг на НАТО.
- Потвърждаваме отново нашата решимост да подкрепяме европейската перспектива за членство на Западните Балкани, както и тази на Украйна, Република Молдова и Грузия, въз основа на изпълнението на критериите за присъединяване към ЕС и „собствените заслуги“ на кандидатите в постигането на необходимите реформи.
- Признавайки важната роля на инициативата "Три морета", България и Румъния още веднъж приветстват присъединяването на Гърция като 13-та държава-участник в инициативата "Три морета" и очакват да работят заедно в рамката на Инициативата, както и по проекти, инициирани под нейна егида.
- Все по-нарастващото значение на многоизмерната свързаност между нашите три държави, междурегионалната свързаност на ЕС, както и свързаността в по-широкия регион на съседство изискват по-нататъшно развитие на проекти от взаимен интерес с цел радикално подобряване на трансграничната инфраструктура. Освен това се съгласихме да идентифицираме и да разработим нови маршрути/коридори по оста Север-юг, свързваща трите страни чрез нова железопътна и магистрална инфраструктура.
- Подчертавайки нашия общ ангажимент за свързаност, ние се съгласихме да създадем Тристранна работна група, ръководена от съответните министри, с цел своевременно да се изготви и подпише Меморандум за разбирателство относно финансирането, развитието, изграждането и управлението на мултимодален транспортен коридор, свързващ България, Румъния и Гърция, както и последващо всеобхватно Тристранно съвместно споразумение, основано на Меморандума за разбирателство.
- Като имаме предвид настоящите предизвикателства пред енергийната сигурност на региона и с цел да допринесем допълнително за диверсификацията на маршрутите за енергийни доставки и енергийни ресурси, ние сме съгласни да продължим да работим за напредъка в практически план на Вертикалния газов коридор. Този проект, заедно с интерконектора Гърция-България (IGB) и плаващото съоръжение за съхраняване и регазификация (FSRU) в Александруполис, ще допринесе значително за диверсификацията на доставките, енергийната сигурност на ЕС, както и за енергийната независимост на по-широкия регион, включително Република Молдова и потенциално Украйна.

- Като пряко засегнати от опустошителното въздействие на глобалните климатични промени, ние се съгласяваме да споделяме информация и да интегрираме нашите системи за прогноза на времето и ранно предупреждение. Необходимо е спешно да се разработи всеобхватен отговор в рамките на Европейския съюз, паралелно с усилията за адаптиране към изменението на климата и увеличаване на фонд "Солидарност".
- Подчертаваме значението от присъединяването на Румъния и България към ОИСР за икономическата стабилност, повишаването на инвестиционния климат и стандарта на живот в региона на Югоизточна Европа.
- Завършихме тази Тристранна среща с подновяване на нашия силен призив за положително решение на Съвета по правосъдие и вътрешни работи относно присъединяването на България и Румъния към Шенген през 2023 г. Пълното присъединяване на България и Румъния към Шенгенското пространство несъмнено ще допринесе за безопасността на ЕС. То ще улесни свободното движение и ще гарантира равни права за всички граждани на ЕС, което е основен принцип на нашия Съюз. Това без съмнение ще донесе ползи за бизнес сектора и търговията и ще намали вредните емисии от трафика. Нещо повече, това ще ограничи пространството за чуждестранно зловредно влияние, подхранващо антиевропейски или антизападни наративи в региона като цяло. Освен това се съгласяваме да засилим сътрудничеството си по отношение на борбата с незаконната миграция, а така също да разбием мрежите на трафикантите на хора и да прекъснем тяхното финансиране и верига на доставки, като част от общите усилия на ниво ЕС за управление на незаконната миграция. В този контекст, ние припомняме важността да се следва прилагането на заключенията на Европейския съвет от 9 февруари 2023 г. във всички измерения и осъждаме опитите за инструментализиране на мигрантите, особено когато се използват като средство за натиск или като част от хибридни дестабилизиращи действия.

Договорихме се следващата среща на министър-председателите на България, Република Гърция и Румъния (Евксиноград-3) да се проведе през 2024 г.